LINDESNES KOMMUNE

Alkoholpolitiske retningslinjer for salgs og skjenkebevillinger 2024-28

Vedtatt av kommunestyret 6. februar 2025

Innhold

Innledning....3
1. FORMÅL, LOVVERK OG DEFINISJONER....3
1.1 Aktuelt lovverk....3
1.2 Definisjoner....4
2. TILDELING AV BEVILLINGER....4
2.1 Alminnelige bevillinger....4
2.2 Ambulerende bevilling....4
2.3 En enkelt bestemt anledning....4
2.4 Utvide en alminnelig bevilling....5
2.5 Unntak fra krav om bevilling til servering og drikking av alkohol....5
2.6 Styrer og stedfortreder....5
2.7 Bevillingsmyndighet....5
2.8 Nye søknader om alminnelige salgs- og skjenkebevillinger....5
2.9 Nåværende alminnelige bevillinger....5
2.10 Klage på vedtak om bevilling....5
3. SKJENKEBEVILLINGER....5
3.1 I Lindesnes kommune kan det gis alminnelig skjenkebevilling for....5
3.2 Ambulerende bevillinger.....5
3.3 Alminnelige bevillinger....5
3.3.1 Skjenking på lekter gjelder kun lekter utenfor eget skjenkested....6
3.4 En enkelt anledning....6
3.4.1 Det kan åpnes for skjenking i forbindelse med motevisning, brudeshow og lignende....6
3.5 Før bevilling gis....6
3.6 Det gis ikke skjenkebevilling....6
3.6.1 Det gis ikke skjenkebevilling i parker, Idrettsparken/andre idrettsanlegg og i Furulunden....6
3.6.2 Det gis ikke salgs- eller skjenkebevilling til klubber som politiet definerer....6
3.6.3 Under Skalldyrsfestivalen skal bryggepromenaden og torvet være alkoholfri sone.....6
3.7 Bevillingshavere....6
3.7.1 Bevillingshavere i Mandal sentrum....6
3.8 Tilgjengelighet....7
4. SKJENKETID....7
4.1 Skjenketid for øl og vin....7
4.2 Skjenketid for brennevin....7
5. SALGSBEVILLINGER....7
5.1 Salgsbevilling for øl/rusbrus....7

5.2 Før bevilling gis 7
5.3 Dagligvarebutikk med bi-inntekt fra salg av drivstoff 7
5.4 Mikrobryggerier 7
5.5 Vanlig bensinstasjon som også selger dagligvarer 7
5.6 Dagligvareforretning på campingplass 8
5.7 Spesialbutikker for øl gruppe 1 8
5.8 Nettsalg/varelevering av alkohol 8
5.9 Gårdsutsalg 8
6. SALGSTID 8
6.1 Salgstiden for alkoholholdig drikk med høyst 4,7 volumprosent alkohol 8
6.2 Betaling av alkoholvarer 8
7. KONTROLLVIRKSOMHET 8
7.1 Kontroll av salgs- og skjenkesteder 8
8. TILDELING AV PRIKKER 9
8.1 Alkoholforskriften § 10-2 og 10-3 9
8.2 Klage på vedtak om tildeling av prikker 9
9. INNDRAGNING AV BEVILLING 9
9.1 Inndragning i henhold til alkhl. 1-8 første ledd 9
9.2 Inndragning i henhold til alkoholforskriften § 10-2 annet ledd 9
9.3 Klage på vedtak om inndragning 10
10. GEBYR Jfr. Alkoholforskriften kapittel 6 10
10.1 Bevillingsgebyr på kommunal salgsbevilling for alkoholholdig drikk med høyst 4,7 volumprosent alkohol 10
10.2 Beregningssatser for bevillingsgebyr følger av alkoholforskriften § 6-2 10
10.3 Gebyr for ambulerende bevilling 10
10.4 Gebyr for skjenking ved en enkelt anledning 10
11. RAPPORTERING 10

Innledning

Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (Alkoholloven) regulerer innførsel og omsetning av alkohol. Målet med loven er i størst mulig utstrekning å begrense de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. Som et ledd i dette sikter loven på å begrense forbruket av alkoholholdig drikke (§1-1, 1989). Et virkemiddel for å nå målene er kommunens alkoholpolitiske retningslinjer for salgs- og skjenkebevillinger.

Det er et overordnet globalt mål å redusere omfanget av skadelig alkoholbruk.
FNs bærekraftmål nr. 3 God helse er fulgt opp i gjeldende kommuneplan med mål om god helse i hele befolkningen og en trygg oppvekst.

Helse skapes i lokalsamfunn. Trivsel, trygghet, relasjoner og nettverk bygges og utvikles ved arbeids- og utdanningsmuligheter og gode bolig- og nærmiljø, aktiviteter og kulturelle opplevelser. Alkohol er en del av mat- og drikkekulturen og et viktig inntekstgrunnlag for en bransje som bidrar til bolyst og attraktivitet for reiseliv.

Alkoholbruk kan stå i målkonflikt med helse- og sosiale spørsmål og hensynet til barn og unge. Barn og unge er særlig sårbare og barns beste skal vurderes i alle saker som angår dem, det framgår av Grunnloven og Kommuneloven. Alkoholpolitiske retningslinjer for Lindesnes kommune tar høyde for å balansere næringsinteresser mot folkehelsehensyn og hensynet til barns beste.

1. FORMÅL, LOVVERK OG DEFINISJONER

Formålet med alkoholpolitiske retningslinjer er i størst mulig grad å redusere fysiske, psykiske og sosiale helseskader, samt andre ulemper gjennom redusert alkoholforbruk, og å sikre forsvarlig omsetning av alkoholvarer.

Rådmannen er delegert kommunens myndighet etter Alkoholloven og Alkoholforskriften med de unntak som enten følger av lov, forskrift eller kommunens politiske vedtatte delegeringsreglement. For delegering fra rådmann til den øvrige administrasjonen vises til rådmannens delegeringsreglement nedfelt i KF Delegering.

Kommunens alkoholpolitiske retningslinjer er bindende for all saksbehandling av søknader om salgs- og skjenkebevillinger. Retningslinjene er utarbeidet av rådmannen og vedtatt av Lindesnes kommunestyre.

1.1 Aktuelt lovverk

- Lov om omsetning av alkoholholdig drikk mv. (Alkoholloven)
- Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv. (Alkoholforskriften)
- Håndbok i alkoholloven mv. rundskriv IS-5/2008

Alkoholloven forkortes til alkhl.

1.2 Definisjoner

I retningslinjene legges følgende definisjoner til grunn, jfr. Alkoholloven og Alkoholforskriften:

Skjenking: Salg av alkoholholdig drikk for konsum på stedet. Inkluderer også situasjoner der bevillingshaver vet at det drikkes på steder i bevillingshavers besittelse.

Salg: Overlevering av alkoholdig drikk til forbruker mot vederlag for konsum utenfor salgssted.

Skjenkested: Virksomhet som har bevilling til skjenking av alkohol.

Salgssted: Virksomhet som har bevilling til salg av alkohol.

Ambulerende skjenkebevilling: Engangsbevilling knyttet til skjenking av alkohol til en bestemt anledning/arrangement i et sluttet selskap (inviterte gjester/lukket arrangement).

Skjenkebevilling for enkeltanledning: Engangsbevilling knyttet til en bestemt anledning/arrangement der allmennheten har tilgang til skjenkestedet (åpent arrangement).

Kunnskapsprøve om alkoholloven: Kunnskapsprøven er obligatorisk for styrer og stedfortreder ved tildeling av fast skjenkebevilling. Prøven må være avlagt og bestått før søknad om skjenke- eller salgsbevilling blir behandlet.

Alkoholholdig drikk gruppe 1: Drikk som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol Alkoholholdig drikk gruppe 2: Drikk som inneholder over 4,7 og mindre enn 22 volumprosent alkohol Alkoholholdig drikk gruppe 3: Drikk som inneholder fra og med 22 til og med 60 volumprosent alkohol.

2. TILDELING AV BEVILLINGER

2.1 Alminnelige bevillinger

Alminnelige bevillinger, herunder salgsbevilling til Vinmonopolet.

2.2 Ambulerende bevilling

Ambulerende bevilling (til sluttet selskap) etter alkhl. § 4-5.

2.3 En enkelt bestemt anledning

Bevilling for en enkelt anledning etter alkhl. § 1-6 annet ledd.

2.4 Utvide en alminnelig bevilling
Bevilling til å utvide en alminnelig bevilling til å gjelde annet lokale/område etter alkhl. § 4-2 fjerde ledd.

2.5 Unntak fra krav om bevilling til servering og drikking av alkohol
Unntak fra krav om bevilling til servering og drikking av alkohol følger av alkhl. § 8-9 tredje og fjerde ledd (unntak for sluttede selskap i diverse lokaler).

2.6 Styrer og stedfortreder
Godkjenning av styrer og stedfortreder etter alkhl. § 1-7c.

2.7 Bevillingsmyndighet
Bevillingsmyndighet er delegert til rådmannen, jf. kommuneloven §§ 5-3 tredje ledd og 13-1 sjette ledd. Ved avgjørelser som vil være av prinsipiell karakter, behandles sakene av formannskapet.

2.8 Nye søknader om alminnelige salgs- og skjenkebevillinger
Nye søknader om alminnelige salgs- og skjenkebevillinger behandles fortløpende og gis for inntil 4 år, men opphører 30. september 2028.

2.9 Nåværende alminnelige bevillinger
Nåværende alminnelige bevillinger gjelder videre for inntil 4 år, men opphører 30. september 2028, jf. alkhl. §1-6. Kommunen fatter nytt bevillingsvedtak som gjelder fra 30.9.24 til 30.9.2028.

2.10 Klage på vedtak om bevilling
Kommunens vedtak kan påklages til statsforvalteren, jf. alkhl. § 1-16. Ved klage på enkeltvedtak gjelder bestemmelsene i forvaltningsloven kapittel VI.

3. SKJENKEBEVILLINGER

3.1 I Lindesnes kommune kan det gis alminnelig skjenkebevilling for
- Alkoholholdig drikk gruppe 1 (2,5 - 4,7 volumprosent alkohol)
- Alkoholholdig drikk gruppe 2 (4,7- 22 volumprosent alkohol)
- Alkoholholdig drikk gruppe 3 (22- 60 volumprosent alkohol)

3.2 Ambulerende bevillinger.
Ambulerende bevilling kan gis for alkoholholdig drikk gruppe 1, 2 og 3 jf. alkhl § 4-5. For å føre kontroll med disse har Lindesnes kommune ikke flere enn 9 ambulerende bevillinger samtidig.

3.3 Alminnelige bevillinger
Alminnelige bevillinger kan bare gis til virksomheter som har serveringsbevilling, jf. serveringslovens § 2, og som har hoved omsetning knyttet til mat/drikke. Det gis ikke bevilling til typiske gatekjøkken.

Søkerens driftskonsept skal være avgjørende for hvilken type bevilling som kan gis. Søkes det om skjenking ute, må arealbeskrivelse og eventuell leieavtale på areal følge med søknaden.

3.3.1 Skjenking på lekter gjelder kun lekter utenfor eget skjenkested

3.4 En enkelt anledning

Bevilling for enkelt anledning kan gis jf. alkhl. § 1-6 annet ledd, siste setning.

3.4.1 Det kan åpnes for skjenking i forbindelse med motevisning, brudeshow og lignende

i klesbutikker og frisørsalonger, og ved arrangementer i biblioteks avdeling dersom mengden begrenses til 2 enheter. Skjenkingen kan finne sted etter 18:00 til arrangementets stengetid, maksimalt 23:00.

3.5 Før bevilling gis

Uttalelser fra politi og sosialtjeneste skal innhentes før søknad om skjenkebevilling avgjøres, jf. alkhl. § 1-7, annet ledd. Brannvesenet kan uttale seg til nye søknader. For nye søkere kan det ved behov også innhentes uttalelse fra skatte- og avgiftsmyndighetene. Det må ikke foreligge vesentlige merknader på noen av disse (alkhl. § 1-7b). Av og til koordinator gis mulighet til å uttale seg.

3.6 Det gis ikke skjenkebevilling

- Som fører til at det skjenkes på steder hvor barn og unge samtidig utøver fritidsaktiviteter
- Som fører til at det skjenkes på steder hvor det samtidig utøves idrettsaktiviteter.

3.6.1 Det gis ikke skjenkebevilling i parker, Idrettsparken/andre idrettsanlegg og i Furulunden.

Hagen på Risøbank er unntatt og det samme er Andorsen hagen i forbindelse med konserter på parkeringsplassen foran Andorsen hagen. Det gis ikke skjenkebevilling i 1. og 2. etasje i foajeen i Buen Kulturhus.

Det kan gis skjenking i idrettshaller/flerbrukshaller. Type arrangement, arrangørens profesjonalitet og seriøsitet vurderes fra gang til gang. Avtalen som inngås må sikre at kommunen blir kompensert for utgifter i forbindelse med arrangementene.

3.6.2 Det gis ikke salgs- eller skjenkebevilling til klubber som politiet definerer

som 1 % klubber eller til steder som politiet oppgir er oppholdssted for kriminelt belastet personer eller personer med alvorlige rusproblemer.

3.6.3 Under Skalldyrsfestivalen skal bryggepromenaden og torvet være alkoholfri sone.

3.7 Bevillingshavere

Bevillingshavere i Mandal sentrum som normalt skjenker til skjenketidens slutt, plikter å delta i ordningen med *Ansvarlig alkoholservering*. Andre bevillingshavere plikter å delta på innkalt møte før sommersesongen og julebordsesongen og ellers ved behov jf. alkhl. § 4-3.

3.7.1 Bevillingshavere i Mandal sentrum

, som ikke allerede har bevilling til Skalldyrfestivalen i Alminnelig skjenkebevilling, kan søke om utvidet skjenkeareal i forbindelse med Skalldyrfestivalen, jf. alkhl. § 4-2 fjerde ledd.

3.8 Tilgjengelighet

Alle som søker om bevilling, skal i søknaden vedlegge en redegjørelse for stedets tilgjengelighet til hele lokalet inklusive toaletter overfor mennesker med nedsatt funksjonsevne. Skjenkestedet oppfordres til å tilstrebe universell utforming av sitt etablissement. Dette gjelder også toalettene.

Det vises til Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 1. Formålet er å fremme likestilling og likeverd, sikre like muligheter og rettigheter til samfunnsdeltakelse for alle, uavhengig av funksjonsevne, og hindre diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne. Loven skal bidra til nedbygging av samfunnsskapte funksjonshemmede barrierer og hindre at nye skapes.

4. SKJENKETID

Skjenketid er fastsatt ved forskrift hjemlet i alkhl. § 4-4.

4.1 Skjenketid for øl og vin

Skjenketid for øl og vin, inne og ute, er fra kl. 08.00 til kl. 02.30 alle ukedager.

4.2 Skjenketid for brennevin

Skjenketid for brennevin, inne og ute, fra kl. 13.00 til kl. 02.30 alle ukedager.

5. SALGSBEVILLINGER

5.1 Salgsbevilling for øl/rusbrus

Det kan gis salgsbevilling for øl/rusbrus til dagligvarebutikker i Lindesnes kommune.

5.2 Før bevilling gis

Uttalelser fra politi og sosialtjeneste skal innhentes før kommunestyret avgjør søknad om salgsbevilling, jf. alkhl. § 1-7, annet ledd. For nye søkere innhentes uttalelse fra skatte- og avgiftsmyndighetene. Det må ikke foreligge vesentlige merknader, jf. alkhl. § 1-7b.

5.3 Dagligvarebutikk med bi-inntekt fra salg av drivstoff

En dagligvarebutikk med bi-inntekt fra salg av drivstoff regnes som dagligvarebutikk og kan få salgsbevilling for øl.

5.4 Mikrobryggerier

Det kan gis salgsbevilling for øl fra mikrobryggerier.

5.5 Vanlig bensinstasjon som også selger dagligvarer

En vanlig bensinstasjon som også selger dagligvarer, kan ikke få salgsbevilling for øl.

5.6 Dagligvareforretning på campingplass
Dagligvareforretning på campingplass kan gis salgsbevilling for øl.

5.7 Spesialbutikker for øl gruppe 1
Det kan gis salgsbevilling til spesialbutikker for øl gruppe 1

5.8 Nettsalg/varelevering av alkohol
Kommunen er restriktive i vurdering av søknader om bevilling til nettsalg og levering av alkohol. Det stilles store krav til kontroll ved utlevering. Det vises her til veiledning fra helsedirektoratet.

5.9 Gårdsutsalg
Det åpnes for utsalg av egenprodusert alkoholholdig drikk, eventuelt produsert i lokalt samarbeid, alkoholgruppe 1 og 2 fra eget gårdsutsalg. Vilkårene etter alkhl. § 1-7 f annet ledd må være til stede.

6. SALGSTID

6.1 Salgstiden for alkoholholdig drikk med høyst 4,7 volumprosent alkohol
Salgstiden for alkoholholdig drikk med høyst 4,7 volumprosent alkohol, følger alkohollovens maksimaltider; fra kl. 08.00 til kl. 20.00, mandag til fredag, kl.08.00 – 18.00 på lørdag.

Det kan selges alkoholholdig drikk med høyst 4,7 volumprosent alkohol på valgdager.
Salg og utlevering skal ikke skje på søn- og helligdager, 1. og 17. mai, jf. alkhl. § 3-7.

6.2 Betaling av alkoholvarer
Alkoholvarer skal være betalt innen salgstidens slutt og betaling skal skje i betjent kasse. Ved selvskanning skal det være fysisk tilstedeværelse. Butikken må være betjent når det selges alkohol.

7. KONTROLLVIRKSOMHET

7.1 Kontroll av salgs- og skjenkesteder
Kontroll av salgs- og skjenkesteder skal foretas av kontrollører engasjert av kommunen. Kommunen organiserer kontrollene innen rammen av alkoholforskriften kap. 9 og inntektene av skjenkeavgiften.

For å sikre at kontroller av steder med bevilling blir enklere, samt avverge skadevirkninger ved skjenking av alkoholholdig drikk, knyttes følgende vilkår til skjenkebevillinger i Lindesnes kommune:

- Stedets ansatte kan ikke konsumere alkohol og/eller være påvirket av rusmidler i arbeidstiden.
- Bevillingshaver har dokumentasjon på at ansatte er registret i arbeidsregisteret og at de har lovlige arbeidskontrakter.
- Alle ansatte ved skjenkesteder med fast skjenkebevilling skal gjennomføre Helsedirektoratets kurs i ansvarlig vertskap. Kursbevis skal ligge i perm for internkontroll.
- Lønnsvilkårene er i samsvar med forskrift om allmenngjøring av tariffavtale for overnattings-, serverings- og cateringvirksomheter.

8. TILDELING AV PRIKKER

8.1 Alkoholforskriften § 10-2 og 10-3

Ved overtredelser som nevnt i alkoholforskriften § 10-3, skal kommunen tildele bevillingshaver et bestemt antall prikker.

8.2 Klage på vedtak om tildeling av prikker

Tildeling av prikker er et enkeltvedtak som kan påklages etter forvaltningslovens regler.

Der klageretten ikke benyttes, kan tildelingen av prikker likevel påklages i forbindelse med klage på senere vedtak om inndragning hvor tildelingen av prikker inngår som grunnlag, jf. alkoholforskriften § 10-5.

9. INNDRAGNING AV BEVILLING

9.1 Inndragning i henhold til alkhl. 1-8 første ledd

Kommunen kan inndra bevillingen dersom vandelskravene i alkhl. § 1-7b ikke lenger er oppfylt. Ved restanse på skatt og avgift skal det forberedes inndragningssak når skattemyndighetene har sendt begjæring om utlegg. Inndragningen skal gjelde til restansen på skatt og avgift er ajour eller for resten av bevillingsperioden. Ved vesentlige brudd på andre vandelskrav kan rådmannen inndra bevillingen for resten av perioden.

9.2 Inndragning i henhold til alkoholforskriften § 10-2 annet ledd

Dersom bevillingshaver i løpet av en periode på to år er tildelt til sammen 12 prikker, skal kommunen inndra bevillingen for et tidsrom på en uke. Dersom det i løpet av toårsperioden blir tildelt flere enn 12 prikker skal kommunen øke lengden på inndragningen tilsvarende.

Kommunen kan ved svært skjerpende omstendigheter også øke lengden på inndragningen utover det som følger av alkoholforskriften § 10-2, i de alvorligste tilfellene for resten av bevillingsperioden, jf. Alkoholforskriften § 10-4 annet ledd annet pkt.

Dersom omstendigheter som nevnt i avsnittet over vektlegges, skal dette begrunnes særskilt i vedtaket jf. alkoholforskriften §10-4 tredje ledd.

Ved beregning av toårsperioden skal overtredelsestidspunktene legges til grunn, jf. alkoholforskriften § 10-2 tredje ledd.

Toårsperioden gjelder uavhengig av om bevillingen er fornyet i løpet av perioden, jf. alkhl. § 1-6. Ved overdragelse begynner ny periode på overdragelsestidspunktet, jf. alkhl. § 1-10 første ledd.

9.3 Klage på vedtak om inndragning

I henhold til alkhl. § 1-16, kan kommunens enkeltvedtak etter alkhl. § 1-8 påklages til statsforvalteren. Se pkt. 2.9 over.

10. GEBYR Jfr. Alkoholforskriften kapittel 6

Gebyrene i pkt. 10.1-10.3 endres årlig og fastsettes av departementet.

10.1 Bevillingsgebyr på kommunal salgsbevilling for alkoholholdig drikk med høyst 4,7 volumprosent alkohol

Dette følger alkoholforskriftens maksimumssatser.

10.2 Beregningssatser for bevillingsgebyr følger av alkoholforskriften § 6-2

Bevillingsgebyret utgjør pr. år minimum kr 1960 for salg og kr 6100 for skjenking.

Kommunen kan i særlige tilfeller sette gebyret lavere enn ordinært minstegebyr, jf. alkoholforskriften § 6-2 annet ledd annet pkt. Det må søkes om dette enten sammen med søknad om skjenkebevilling eller ved fornyelse av denne.

Det er kommunen som avgjør hva som er særlige tilfeller. Det kan blant annet legges vekt på hensyn til virksomhetens art, omsetningens omfang og til at bevillingsmyndigheten bruker ressurser ved saksbehandling, kontroll mv. også ved slike anledninger. Bestemmelses er ment som en snever unntaksregel, og kommunen vil aldri ha en plikt til å benytte unntaksbestemmelsen.

10.3 Gebyr for ambulerende bevilling

Gebyr for ambulerende bevilling følger alkoholforskriften § 6-2 annet ledd tredje pkt.

10.4 Gebyr for skjenking ved en enkelt anledning

Gebyr for skjenking ved en enkelt anledning fastsettes av kommunen og skal beregnes på samme måte som ordinære bevillinger slik at stor omsetning, kostnadskrevende saksbehandling og kontroll står i forhold til dette.

11. RAPPORTERING

Rådmannen rapporterer årlig til kommunestyret om omsetningen av alkoholholdig drikk, tildeling av prikker og vedtak om inndragning.